EPIDEMIOLOŠKO SPREMLJANJE RESNIH AKUTNIH OKUŽB DIHAL, POTRJENIH COVID-19 V SLOVENSKIH BOLNIŠNICAH

Kontaktni podatki
Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
episari@nijz.si

Pravna podlaga za zbiranje podatkov
Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP in 82/21)
Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE in 112/21 – ZNUPZ)
Zakon o nujnih ukrepih za zajezitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 141/22)
Sklep o podaljšanju veljavnosti ukrepa zbiranja podatkov o hospitaliziranih pacientih, obolelih za COVID-19 (Uradni list RS, št. 127/23)

Kratek opis zbirke podatkov
Podatki epidemiološkega spremljanja resnih akutnih okužb dihal, potrjenih covid-19 (EPISARI) nam omogočajo tedensko spremljanje spreminjanja pogostosti (incidence) hude obolevnosti zaradi okužbe s SARS-CoV-2 v Sloveniji, torej pogostosti tako hudo potekajočih akutnih okužb dihal, da zahtevajo sprejem v bolnišnico. Tako zaznamo porast in upadanje števila težko potekajoče bolezni covid-19, ki zahteva sprejem v bolnišnico, torej grožnjo preobremenjenosti.
EPISARI podatki nam omogočajo tudi spremljanje pogostosti v bolnišnice sprejetih primerov SARI, potrjenih okužb s SARS-CoV-2 in pogostosti drugih primerov potrjenih okužb s SARS-CoV-2, ki so bili sprejeti v bolnišnice zaradi drugih razlogov (npr. zaradi poroda), pogostosti tistih primerov covid-19, ki so se razvili v bolnišnici, ker so bili v času sprejema zaradi drugih razlogov (npr. miokardnega infarkta) v inkubaciji in pogostosti tistih primerov okužb s SARS-CoV-2, ki so bili pridobljeni v bolnišnici.
V nacionalni mreži za epidemiološko spremljanje resnih akutnih okužb dihal (v angl.: severe acute respiratory infection – SARI), Mreži EPISARI, ki jo koordiniramo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ), sodeluje vseh 29 slovenskih bolnišnic: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Univerzitetni klinični center Maribor, Splošna bolnišnica Celje, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Splošna bolnišnica Jesenice, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Splošna bolnišnica Izola, Splošna bolnišnica Brežice, Splošna bolnišnica Trbovlje, Bolnišnica Topolšica, Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik, Bolnišnica Sežana, Onkološki inštitut Ljubljana, Ortopedska bolnišnica Valdoltra, Center za zdravljenje bolezni otrok - Šentvid pri Stični, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča, Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna, Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana, Psihiatrična bolnišnica Begunje, Psihiatrična bolnišnica Idrija, Psihiatrična bolnišnica Ormož, Psihiatrična bolnišnica Vojnik, Diagnostični center Bled, Kirurški sanatorij Rožna dolina in MC Medicor.
Odgovorne osebe za posredovanje podatkov EPISARI v posameznih bolnišnicah do vsake srede posredujejo podatke EPISARI za pretekli teden. Zaradi stalnega procesa zbiranja podatkov,

odpravljanja napak pri vnosu, popravkov s strani bolnišnic in preverjanja podatkov z logičnimi kontrolami na NIJZ, se podatki v izpisu tedensko posodabljajo.

METODOLOŠKA POJASNILA

Osnovni pojmi

SARI (angl: Severe Acute Respiratory Infection): resna akutna okužba dihal, ki zahteva hospitalizacijo

EIZ: enota(e) intenzivnega zdravljenja

Definicije opazovanih spremenljivk

Leto_teden: leto in opazovani (koledarski) teden.

SARI_sprejeti: število sprejetih SARI v bolnišnice v opazovanem tednu.

SARI_testirani: število testiranih na covid-19 od vseh SARI sprejetih v bolnišnice v opazovanem tednu, če je bila kužnina odvzeta do dneva poročanja v naslednjem tednu.

SARI_potrjeni_covid: število potrjenih primerov covid-19 od vseh SARI sprejetih v bolnišnice v opazovanem tednu, če je bil rezultat na voljo do dneva poročanja v naslednjem tednu.

Cepstatus_PC_zadnjiodm_6mes*: število sprejetih SARI, potrjenih covid-19, ki so bili cepljeni proti covid-19 v zadnjih šestih mesecih.
Vključene so:
- polno cepljene osebe, ki so bile cepljene po osnovni shemi** z vsemi predpisanimi odmerki cepiva proti covid-19 in je od prejetja zadnjega odmerka cepiva (v primeru cepiva Janssen edinega odmerka cepiva) preteklo več kot 14 dni, a ne več kot 6 mesecev, in
- polno cepljene osebe, ki so bile cepljene po osnovni shemi* z vsemi predpisanimi odmerki cepiva proti covid-19 in so prejeli tudi najmanj en dodatni ali poživitveni odmerek v zadnjih 6 mesecih.

** Osnovna shema cepljenja proti covid-19: Cepiva Comirnaty (Pfizer-BioNTech), Spikevax (Moderna), Nuvaxovid (Novavax): 2 odmerka; cepivo Janssen (Johnson&Johnson): 1 odmerek

Cepstatus_Ostali*: število sprejetih SARI, potrjenih covid-19, ki niso prejeli nobenega odmerka cepiva proti covid-19, ali so bili cepljeni samo z enim odmerkom cepiva Comirnaty (Pfizer-BioNTech), Spikevax (Moderna), Vaxzevria (AstraZeneca), Nuvaxovid (Novavax) ali v primeru Janssen (Johnson&Johnson) z edinim odmerkom cepiva in od prejetja tega odmerka še ni preteklo več kot 14 dni.

Cepstatus_PC_zadnjiodm_6mes_vec65_let*: število sprejetih SARI, potrjenih covid-19, ki so bili cepljeni proti covid-19 v zadnjih šestih mesecih in so starejši od 64 let.

SARI_covid_vsi_np_cepstatus*: število sprejetih SARI, potrjenih covid-19, v bolnišnico v opazovanem tednu, za katere ni bilo možno pridobiti podatka o cepilnem statusu (npr. tujci, za katere ni možno pridobiti podatka v elektronskem registru cepljenih oseb).

---

* Podatkov o cepilnih statusih ne prikazujemo več od 14. tedna 2024 dalje.

neSARI_potrjeni_covid: število sprejetih s potrjenim covid-19 v bolnišnice zaradi drugega razloga in ne zaradi SARI (npr. zaradi poroda) v opazovanem tednu.

hosp_odkriti_covid: število covid-19 odkritih med hospitalizacijo (bili sprejeti zaradi drugega razloga in ne zaradi SARI, a v inkubaciji za covid-19) v bolnišnicah v opazovanem tednu.

hosp_pridobljeni_covid: število covid-19 pridobljenih med hospitalizacijo (bili sprejeti zaradi drugega razloga in ne zaradi SARI, a covid-19 pridobljen v bolnišnici med hospitalizacijo) v bolnišnicah v opazovanem tednu.

smrt_covid_vsi: število vseh umrlih s covid-19 v opazovanem tednu (umrli so bili lahko sprejeti v bolnišnico pred opazovanim tednom).

smrt_SARI_covid: število umrlih s covid-19 v opazovanem tednu, ki so bili sprejeti zaradi SARI, potrjeni covid-19 (umrli so bili lahko sprejeti v bolnišnico pred opazovanim tednom).

odpust_covid_vsi: število vseh odpuščenih s covid-19 v opazovanem tednu (odpuščenih v domačo oskrbo/ozdravljenih).

odpust_SARI_covid: število odpuščenih s covid-19 v opazovanem tednu (odpuščenih v domačo oskrbo/ozdravljenih), ki so bili sprejeti zaradi SARI, potrjeni covid-19.

SARI_sprejeti_EIZ: število SARI sprejetih v EIZ v opazovanem tednu (lahko so bili sprejeti v bolnišnico pred opazovanim tednom).

SARI_testirani_EIZ: število testiranih na covid-19 od vseh SARI sprejetih v EIZ v opazovanem tednu, če je bila kužnina odvzeta do dneva poročanja v naslednjem tednu.

SARI_covid_EIZ: število SARI sprejetih, potrjenih covid-19 v EIZ v opazovanem tednu (lahko so bili sprejeti v bolnišnico pred opazovanim tednom).

povpstar_SARI_covid: povprečna starost SARI sprejetih, potrjenih covid-19, v opazovanem tednu.

povpstar_umrli_SARI_covid: povprečna starost umrlih s covid-19, ki so bili sprejeti kot SARI, potrjeni covid-19, v opazovanem tednu.

povprstar_SARI_covid_EIZ: povprečna starost SARI sprejetih, potrjenih covid-19, v EIZ v opazovanem tednu.

SARI_potrjeni_covid_<5_let, 5-14_let, 15-24_let, 25-34_let, 35-44_let, 45-54_let, 55-64_let, 65-74_let, 75-84_let, >85_let: število SARI sprejetih, potrjenih covid-19, po različnih starostnih skupinah v opazovanem tednu.

SARI_covid_EIZ_<5_let, 5-14_let, 15-24_let, 25-34_let, 35-44_let, 45-54_let, 55-64_let, 65-74_let, 75-84_let, >85_let: število SARI sprejetih, potrjenih covid-19 v EIZ, po različnih starostnih skupinah v opazovanem tednu.

smrt_SARI_covid_<5_let, 5-14_let, 15-24_let, 25-34_let, 35-44_let, 45-54_let, 55-64_let, 65-74_let, 75-84_let, >85_let: število covid-19 smrti, sprejetih kot SARI, potrjenih covid-19, po različnih starostnih skupinah v opazovanem tednu.

Stbolnisnic: število bolnišnic, ki so za opazovani teden poročale podatke.